

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Σχολεία: 61^ο και 53^ο Νηπιαγωγείο Αθηνών

Έρευνα δράσης και πολιτιστικό πρόγραμμα

Τίτλος προγράμματος: «Ένα κλικ ο κόσμος μου»

Στόχος προγράμματος:

Η διαπίστωση ότι οι εμπειρίες και οι γνώσεις των παιδιών, όπως αυτές αποτυπωνόταν στις καθημερινές αλληλεπιδράσεις και στην «επίδοση» των μαθητών/τριών στο σχολικό περιβάλλον, διέφεραν ανάλογα με το πολιτισμικό κεφάλαιο της οικογένειας και επηρέαζαν την πρώτη σχέση που ανέπτυσαν τα παιδιά με το σχολείο, η οποία προέκυψε από έρευνα δράσης η οποία πραγματοποιήθηκε την προηγούμενη σχολική χρονιά στο νηπιαγωγείο, οδήγησε στην ανάγκη για σχεδιασμό και πραγματοποίηση μιας σειράς παιδαγωγικών παρεμβάσεων οι οποίες απαρτίζουν το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Αφετηρία των παρεμβάσεων αποτέλεσε η γνωριμία με τα βιώματα, τις ανάγκες και το κοινωνικό - πολιτισμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο μεγάλωναν τα συγκεκριμένα παιδιά.

Ειδικότερα, για την υλοποίηση του προγράμματος λήφθηκαν υπόψη παράμετροι όπως η κοινωνικά και εθνικά διαφοροποιημένη σύνθεση του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού, προκειμένου, όπως προτείνεται στη σχετική βιβλιογραφία, να διασφαλιστεί η πρόσβαση σε εκπαιδευτικές εμπειρίες οι οποίες να έχουν νόημα για όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες ανεξάρτητα από την κοινωνική τάξη, το φύλο, την εθνότητα και την εθνικότητα (Jones&Vagle, 2013). Επομένως η έμφαση δόθηκε στις πολλαπλές γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές των μαθητών/ριών, ώστε να επιτευχθεί η αρχική διττή επιδίωξη για ενίσχυση αφενός του γραμματισμού, αφετέρου της κριτικής εμπλοκής των συμμετεχόντων/ουσών, με μέσο τη χρήση της φωτογραφικής τέχνης.

Λαμβάνοντάς υπόψη τις παραπάνω παρατηρήσεις, τα αρχικά ερωτήματα τα οποία θέσαμε ήταν τα ακόλουθα:

Τι είναι αυτό που θα θέλαμε να βελτιώσουμε;

Τι θα θέλαμε να δοκιμάσουμε;

Τι θα θέλαμε να αλλάξουμε;

Πρωταρχικός μας στόχος ήταν να κατανοήσουμε και κατ' επέκταση να αναδείξουμε τα στοιχεία που απαρτίζουν την ταυτότητα των μαθητών/τριών,

να αξιοποιήσουμε τις εμπειρίες τους στο πλαίσιο της σχολικής τάξης, και να αμβλύνουμε την απόσταση των μαθητών/τριών μας οι οποίοι/ες δεν είναι εξοικειωμένοι/ες με την πρότυπη γλώσσα και τις πρακτικές διαχείρισης του ελεύθερου χρόνου τις οποίες το σχολείο αξιολογεί ως βοηθητικές. Θέλαμε όλα τα παιδιά να κινητοποιηθούν ώστε να αναπτύξουν θετική στάση απέναντι στη μάθηση, να εμπλακούν σε εμπειρίες πολυγραμματισμών-όπως να κατανοούν και να παράγουν πολυτροπικά κείμενα-να αναπτύξουν ποικίλες εκφραστικές δυνατότητες, καθώς και την κριτική τους σκέψη.

Περιεχόμενο προγράμματος:

Σε γενικές γραμμές επιδιώχθηκε η διερεύνηση της οπτικής και των βιωμένων εμπειριών των παιδιών και η υποστήριξή τους στην κατεύθυνση της επεξεργασίας και κατανόησης του κόσμου που τα περιβάλλει. Συνοπτικά, αναφέρουμε ότι τα στάδια ανάπτυξης του προγράμματος ήταν τα εξής:

- Γνωριμία με την τέχνη της φωτογραφίας, εξοικείωση με την χρήση της φωτογραφικής μηχανής και επίσκεψη επαγγελματία φωτογράφου στο νηπιαγωγείο.
- Οργάνωση και προγραμματισμός του τρόπου εργασίας με τα παιδιά.
- Ενημέρωση των γονέων σχετικά με το πρόγραμμα και τη συμβολή τους.
- Τα παιδιά παίρνουν εκ περιτροπής τη φωτογραφική μηχανή στο σπίτι για 2 ημέρες και φωτογραφίζουν ότι επιθυμούν.
- Παρουσίαση και επιλογή φωτογραφιών σε μικρές ομάδες εργασίας. Επεξεργασία φωτογραφιών με ποικίλους τρόπους και μέσα (προγράμματα επεξεργασιών, εικαστικές παρεμβάσεις επάνω στη φωτογραφία, δημιουργία κινούμενης εικόνας, δημιουργία φωτο - ιστορίας).
- Προετοιμασία έκθεσης. Επικοινωνία με τα συνεργαζόμενα νηπιαγωγεία. Δημιουργία αφίσας και προσκλήσεων.
- Έκθεση κάθε ομάδας στο χώρο του σχολείου και κοινή έκθεση των συνεργαζόμενων νηπιαγωγείων σε εκθεσιακό χώρο.

Συμπερασματικά, παρατηρήθηκε ότι η τέχνη της φωτογραφίας έδωσε φωνή στα παιδιά. Αναπτύχθηκε ο προφορικός και γραπτός τους λόγος. Αξιοποιήθηκαν τα βιώματα τους στην κατεύθυνση της προσωπικής έκφρασης, της γνωριμίας με τους άλλους, της συνεργασίας και της κατανόησης του κόσμου που τα περιβάλλει. Τα παιδιά ανέπτυξαν εξειδικευμένο εικαστικό λεξιλόγιο και παρήγαγαν έργα πολυτροπικά, συνδυάζοντας διάφορα συστήματα επικοινωνίας (φωτο-ιστορίες, κινούμενη εικόνα, φωτο-κολάζ, δημιουργία λεζάντας, αφίσας και προσκλήσεων). Μέσω της δημιουργίας εικαστικών μορφών, επικοινωνήσαν και έγιναν κριτικοί αναγνώστες εικόνων. Τοποθετώντας μπροστά στο φωτογραφικό φακό τις εμπειρίες τους και εστιάζοντας σε ό,τι είναι σημαντικό

για τα ίδια, τα παιδιά έγιναν ενεργοί δρώντες στους κοινωνικούς χώρους στους οποίους κινήθηκαν.

Όσον αφορά στο πολιτιστικό πρόγραμμα συνεργασία με το 27^ο Ν/Γ Αθηνών & το 1^ο Ν/Γ Μοσχάτου

Χρονική διάρκεια: Σχ. χρονιά 2013 - 2014

Αριθμός παιδιών: 40 Νήπια/προνήπια